

VŠĮ „VILNIAUS GIMDYMO NAMAI“

ŽINDYMO RĖMIMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

VšĮ „Vilniaus gimdymo namai“ (toliau-VGN) Žindymo rėmimo programa (toliau – Programa) nustato žindymo skatinimo, apsaugos ir palaikymo principus. Programos tikslas-užtikrinti, kad kiekviena motina gautų profesionalią, savalaikę ir pagarbią pagalbą sėkmingam žindymo pradėjimui ir tęsimui.

Programa taikoma:

- Nėščiųjų priėmimo ir gimdymo skyriuje;
- Akušerijos skyriuje;
- Naujagimių skyriuje;
- Nėštumo patologijos skyriuje;
- Konsultaciniame centre.

II. PROGRAMOS UŽDAVINIAI

- Užtikrinti ankstyvą žindymo pradžią.
- Mažinti nepagrįstą motinos pieno pakaitalų naudojimą.
- Užtikrinti personalo kompetenciją.
- Sudaryti palankią aplinką motinai ir naujagimiui.
- Didinti išimtinio žindymo rodiklius.

III. PAGRINDINIAI PRINCIPAI

- Žindymo skatinimas nuo nėštumo laikotarpio
Nėščiosios informuojamos apie žindymo naudą, techniką ir pasiruošimą žindymui.
- Ankstyvas žindymo pradėjimas
Kūdikį rekomenduojama pridėti prie krūties kuo greičiau po gimimo.
- Išimtinio žindymo skatinimas
Pirmuosius 6 gyvenimo mėnesius rekomenduojama kūdikį maitinti tik motinos pienu.
- Motinos ir kūdikio artimo kontakto užtikrinimas
Skatinamas nuolatinis buvimas kartu bei oda prie odos kontaktas.
- Žindymas pagal kūdikio poreikį
Kūdikis maitinamas tada, kai rodo alkio požymius, ne pagal griežtą grafiką.
- Sveikatos priežiūros specialistų mokymas
Personalas turi gebėti suteikti profesionalią pagalbą žindančioms motinoms.
- Parama ir konsultavimas po gimdymo
Motinoms teikiama emocinė bei praktinė pagalba išvykus iš gydymo įstaigos.
- Dirbtinio maitinimo ribojimas be medicininės būtinybės
Mišiniai, buteliukai ir čiulptukai nerekomenduojami, jei nėra indikacijų.
- Šeimos ir visuomenės įtraukimas
Skatinamas teigiamas požiūris į žindymą šeimoje, darbovietėse ir visuomenėje.

- Vaiko ir motinos teisių užtikrinimas
Gerbiami motinos pasirinkimai, privatumas ir kūdikio poreikiai.

IV. ŽINDYMO RĖMIMO ORGANIZAVIMAS

Nėštumo metu nėščiosioms teikiama informacija apie:

- žindymo naudą ir žindymo techniką;
- naujagimio maitinimo poreikius;
- galimus žindymo sunkumus ir jų sprendimus;
- informacinės paskaitos.

Gimdymo ir pogramdyminiū laikotarpiu:

- užtikrinamas odos kontaktas „oda prie odos“ iškart po gimimo;
- sudaromos sąlygos pirmam žindymui per pirmąją valandą;
- motina ir naujagimis laikomi kartu 24 valandas per parą;
- skatinamas maitinimas pagal kūdikio poreikį;
- nenaudojami čiulptukai ar buteliukai be medicininės indikacijos.

V. MOTINOS TEISĖS

- Gauti visą informaciją apie žindymą;
- Priimti informuotus sprendimus;
- Gauti konfidencialią ir pagarbią pagalbą.

VI. MOTINOS PIENO PAKAITALŲ NAUDOJIMAS

Motinos pieno pakaitalai skiriami tik:

- esant medicininėms indikacijoms;
- gydytojui įvertinus būtinybę;
- dokumentuojant paskyrimo priežastį medicinos dokumentuose.
- Informacija apie motinos pieno pakaitalus ar dirbtiniam maitinimui skirtus gaminius turi būti teikiama individualiai ir tik toms motinoms kuriems tokia informacija yra būtina.

VGN draudžiama:

- reklamuoti motinos pieno pakaitalus;
- platinti gamintojų reklamines priemones;
- priimti komercines dovanas susijusias su mišiniais.

VII. PERSONALO MOKYMAS

Visi darbuotojai, dirbantys su nėščiosiomis, gimdyvėmis ir naujagimiais, privalo būti apmokyti žindymo rėmimo klausimais.

Dirbantiems darbuotojams mokymai organizuojami: ne rečiau kaip kartą per 5 metus, o naujai priimtiems darbuotojams ne vėliau kaip 6 mėnesiai.

VIII. ATSAKOMYBĖ

Už Programos įgyvendinimą atsako:

- Nėščiųjų priėmimo ir gimdymo skyriaus vedėjas;
- Akušerijos skyriaus vedėjas;
- Naujagimių skyriaus vedėjas;
- Nėštumo patologijos skyriaus vedėjas;
- Konsultacinio centro vedėjas;

- Žindymo koordinatorius;
- VGN sveikatos priežiūros specialistai.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- VGN sveikatos priežiūros specialistų teikiama informacija ir mokomoji medžiaga apie motinos pieno pakaitalus ir dirbtiniam maitinimui skirtus gaminius (buteliukus, čiulptukus, žindukus, pientraukius ir pan.) turi būti mokslinė, objektyvi ir pateikiama taip, kad neskatintų atsisakyti maitinti krūtimi.
- VGN sveikatos priežiūros specialistai turi būti deklaravę savo nepriklausymą nuo motinos pieno pakaitalų ir dirbtiniam maitinimui skirtų gaminių gamintojų ir platintojų užpildę ir Įstaigos direktoriui pateikę Nepriklausymo nuo motinos pieno pakaitalų ir dirbtiniam maitinimui skirtų gaminių gamintojų ir platintojų deklaraciją (pridedama).

Programa parengta vadovaujantis:

- Lietuvos Respublikos teisės aktais;
- Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomendacijomis;
- UNICEF iniciatyvos „Naujagimiui palanki ligoninė“ principais;
- Tarptautiniu motinos pieno pakaitalų rinkodaros kodeksu.

PATVIRTINTA
Viešosios įstaigos,,
„Vilniaus gimdymo namai“
Direktoriaus 2026 m. gegužės 11 d.
Įsakymu Nr. V-75

NEPRIKLAUSYMO NUO MOTINOS PIENO PAKAITALŲ IR DIRBTINIAM MAITINIMUI SKIRTŲ
GAMINIŲ GAMINTOJŲ IR PLATINTOJŲ DEKLARACIJA

(vardas, pavardė)

(data)

Aš, _____ :
(pareigos)

1. Pasižadu, vadovaudamasis Informacijos apie motinos pieno pakaitalus ir dirbtiniam maitinimui skirtus gaminius teikimo reikalavimais, objektyviai, dalykiškai, nemenkinant žindymo, informuoti motinas ar kitus asmenis, kuriems tokia informacija yra būtina, apie motinos pieno pakaitalus ir dirbtiniam maitinimui skirtus gaminius.

2. Pažymiu, kad nei aš, nei asmenys, susiję su manimi artimos giminystės ar svainystės ryšiais, nebuvo ir nėra susiaistyti jokiais finansiniais ar kitais išipareigojimais su motinos pieno pakaitalų ar dirbtiniam maitinimui skirtų gaminių gamintojais, gamintojų atstovais ar platintojais.

3. Jei paaiškėtų, kad šios deklaracijos 2 punkte nurodyto pobūdžio interesų konfliktas egzistuoja arba yra galimybė jam atsirasti, pasižadu apie tai raštu informuoti Įstaigos, kurioje vykdysiu mokymus, vadovą ir nusišalinti nuo informacijos apie motinos pieno pakaitalus ir dirbtiniam maitinimui skirtus gaminius teikimo motinoms ar kitiems asmenims, kuriems tokia informacija yra būtina.

4. Man išaiškinta, kad asmenys, susiję su manimi artimos giminystės ar svainystės ryšiais, yra tėvai, įtėviai, broliai, seserys ir jų vaikai, seneliai, sutuoktiniai, vaikai, įvaikiai, jų sutuoktiniai ir jų vaikai, taip pat sutuoktinių tėvai, broliai, seserys ir jų vaikai.

5. Esu perspėtas, kad pažeidęs šį pasižadėjimą turėsiu atsakyti už savo veiksmus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

(vardas ir pavardė)

(parašas)